

Nyt brancheprojekt skal hjælpe kommunerne med CO₂-reduktion i byudvikling

Der er potentiale for store klimagevinster ved at integrere viden om CO₂-reduktioner og mere bæredygtige løsninger i tidlig strategisk byudvikling.

Af **Kathrine Johansen**, chefkonsulent i Center for Regional- og Turismeforskning, og **Andreas Qvist Secher**, ekstern konsulent for Rambøll

I Danmark udarbejdes hvert år over 1.000 lokal-, udviklings- og kommuneplaner, men kun en brøkdel adresserer CO₂-ækvivalenter – det vi også kender som drivhusgasser. Samtidig fortæller over 80 procent af byplanlæggerne, at de savner viden om, hvilke løsninger der er bedst for klimaet.

Der er et stort, uudnyttet potentiale i at integrere strategisk klimaplanlægning tidligt i planprocessen – længe før enkeltstående livscyklusvurderinger (LCA'er) af miljøpåvirkningerne af planlagte byggeprojekter bliver relevante. Projektets målsætning er at bidrage til at udnytte det potentiale og vidensbehov.

”I det kommende år vil vi arbejde på flere fronter ved at indsamle og dele viden om, hvilke klimaaløsninger der er mest omkostningseffektive, og give et indblik i, hvad der skal til, for at dansk byplanlægning kan imødekomme Parisaftalen. Derudover er det langsigtede mål at opbygge kommunespecifikke nøgletal og udvikle et værktøj, der giver et opdateret og anvendeligt beslutningsgrundlag i byudviklingen,” forklarer seniorforsker på Aalborg Universitet Kim Haugbølle.

Fra Parisaftalen til kommunernes planlægning

Ét af de grundlæggende elementer i projektet er arbejdet med at oversætte Parisaftalen til branchespecifikke mål for dansk byudvikling baseret på nyeste forskning og datagrundlag. Det håber projektparterne bag LCby kan bruges aktivt i kommunernes planlægning, så lokale beslutninger bidrager til helhedsorienterede løsninger, der understøtter både kommunale og nationale klimamål.

”Vi mener, at der er brug for konsensus om en fælles metode til vurdering af og forskningsbaseret viden om, hvordan dansk byplanlægning i dag klarer sig op imod Parisaftalens målsætninger, og hvilke beslutninger der vejer meget, og hvilke der vejer knap så meget,” forklarer Mikkell Suell Henriques, projektchef i Realdania.

Projektet har som ambition at understøtte de kommunale klimahandlingsplaners indflydelse på kommuneplanlægningen og give et videnskabeligt afsæt til politiske drøftelser og ambitiøse beslutninger, som kan reducere CO₂-udledningerne i kommuneplanlægningen.

FOTO: TOBIAS PEDERSEN

”

Det langsigtede mål er at udvikle et beslutningsværktøj, der giver et beslutningsgrundlag for politikere, byplanlæggere og investorer

Kim Haugbølle
Aalborg
Universitet

BUILD ved Aalborg Universitet står i samarbejde med den filantropiske forening Realdania, Rambøll, Center for Regional- og Turismeforskning, CONCITO, Rådet for Bæredygtigt Byggeri og Plan22+ ved Dansk Byplanlaboratorium bag projektet **LCby – prototype for en ny tilgang til omkostningseffektive klimaindsatser i byudviklingen.**

”

Der er brug for konsensus om en fælles metode til vurdering af og forskningsbaseret viden om, hvordan dansk byplanlægning i dag klarer sig op imod Paris-aftalens målsætninger

Mikkel Suell
Henriques,
Realdania

Udvikling af en branchestandard

Gennem hele projektperioden vil LCby arbejde for at skabe en metodisk sammenhæng på tværs af livscyklusvurderingsværktøjer og udarbejde et metodegrundlag for forebyggelse af drivhusgasudledninger i byudviklingen. Der skal udvikles metoder til at skabe både fælles dataoverblik og sammenhæng mellem de nationale opgørelsesmetoder for emissioner og den fysiske planlægning og klimaplanlægning.

”Ambitionen er at udvikle et metodegrundlag i de tidlige byudviklingsfaser og samtidig sikre en metodisk strømlining på tværs af de mange værktøjer, som udvikles til at vurdere CO₂-påvirkningen af dele af byudviklingen såsom landskabsprojekter, byggerier, forsyning, klimatilpasning, mobilitet og infrastruktur,” forklarer Kim Haugbølle.

Strategisk værktøj som beslutningsgrundlag

Samtidig med at kommunerne sætter stadigt stigende, ambitiøse klimamål, er man inden for byggebranchen langt med værktøjer til at arbejde med at mindske udledninger i hele byggeriets levetid. Man har endda et nationalt aftalegrundlag i bygningsreglementet at arbejde ud fra.

”Så langt er man ikke, når man taler om planlægning, byudvikling og det byggede miljø i bredere forstand – altså alt det, byudviklingen har indflydelse på, herunder hvad der bygges og hvor. Det har stor indflydelse på eksempelvis transport og forbrug. Det er bl.a. her, en ny prototype for et beslutningsstøttewærktøj forhåbentligt kan vise sit værd,” forklarer Kim Haugbølle.

”Det langsigtede mål er at udvikle et beslutningsværktøj, der giver et beslutningsgrundlag for politikere, byplanlæggere og investorer og dermed et opdateret og anvendeligt overblik over data som udgangspunkt for at træffe klimavenlige beslutninger,” uddyber Kim Haugbølle.

I løbet af det næste år skal en prototype udvikles. I den forbindelse tager LCby derfor meget gerne imod henvendelser fra kommuner, der er nysgerrige efter at høre mere, eller som ønsker at bidrage med cases, der kan testes for at danne grundlag for værktøjets udvikling.

Projektet er støttet af Realdania og løber fra april 2025 til oktober 2026.

LÆS MERE

Ved at scanne QR-koden kommer du til LCby's hjemmeside, hvor du bl.a. kan følge projektets udvikling, tilmelde dig nyhedsbreve dedikeret til CO₂ i byudvikling samt få et overblik over eksisterende relevante klimaværktøjer i et værktøjsbibliotek.

